



Openbaar lichaam Saba
Power Street 1, The Bottom
Saba, Caribisch Nederland
Tel: +599 416 3311/3312/3313
Fax: +599 416 3274
BCSaba@sabagov.nl

Bestuurscollege

Aan: Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

t.a.v: Minister C. Schouten

cc: Staatssecretaris A. van Huffelen

email; [REDACTED]

Uw nummer (brief):

Uw brief van:

Ons nummer:

Onderwerp: Consultatie wijzigingswet SZW wetten CN 2023

Bijlagen:

Saba, 12 September 2022

Geachte minister Schouten,

Het is nog niet zo heel lang geleden dat u bij ons op Saba op bezoek was. Tijdens dat bezoek benadrukten we nogmaals de goede samenwerking tussen het Ministerie van SZW en het Openbaar Lichaam Saba (OLS) en gaf u aan met welke maatregelen u bezig bent. U benoemde toen onder andere de verhoging van de AOV, het stapsgewijs verhogen van het sociaal minimum dat meer rekening houdt met de kosten van het levensonderhoud en een bijdrage in energiekosten. Daar komen nog bij recente maatregelen uit de CN enveloppe en resultaten uit het SZW bestedingsplan. Stuk voor stuk betekenisvolle en belangrijke maatregelen. Het ministerie onderneemt verschillende acties, dat is positief. Tegelijkertijd is er nog veel te doen, u geeft dat ook aan in de brief. Het bestuurscollege steunt u zeer bij de huidige en komende positieve bewegingen.

In deze brief reageren we op het consultatieverzoek rond voorgestelde wijzigingen in verschillende SZW wetten voor CN. We starten eerst met een aantal opmerkingen en verzoeken. Die zijn van meer algemeen aard en liggen ook op het terrein van andere departementen. Om die reden sturen we deze brief ook in cc aan Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Wijzigingswet SZW wetten versus sociaal minimum

De voorgestelde wijzigingswet SZW wetten CN 2023, is niet onbelangrijk maar het grote vraagstuk rond een realistische sociaal minimum dat rekening houdt met de kosten van het levensonderhoud, ontbreekt. Hier zijn we scherp op. We kunnen niet genoeg benadrukken hoe belangrijk dit punt is. Bij onze

Pagina 1 van 5

Gelieve bij beantwoording datum en nummer te vermelden en in elke brief slechts **EEN** onderwerp te behandelen

bevolking en de bestuurders is het geduld op. Stapsgewijs toegroeien naar het vereiste niveau, rekenen op een verlaging van kosten van het levensonderhoud, het is geen boodschap voor de Sabanen die dagelijks grote geldzorgen hebben omdat ze niet rondkomen. Die stress heeft verstrekkende gevolgen. We hebben de drie rapporten rond armoede van de ombudsman gezien, het armoedevraagstuk komt in vele Kamerdebatten naar voren. Voeg daaraan toe dat er een algehele hoge inflatie is op alle goederen en diensten en de discussies in Europees Nederland rond meer mensen in armoede als gevolg van mondiale ontwikkelingen. Het is tijd dat 'gelijkwaardigheid' zoals genoemd in het Regeerakkoord ook echt vorm en inhoud krijgt. We kunnen het maar op één manier zeggen;

We doen een dringend beroep op Den Haag om nu, niet overmorgen, te handelen. De spanningen in de samenleving lopen op en voor de geloofwaardigheid van zowel nationale als lokale bestuurders is het van groot belang dat Den Haag snel een realistisch sociaal minimum instelt.

Kosten van het zakendoen

Zoals bekend zijn de kosten van het zaken doen (the costs of doing business) op Saba hoog. In September start een interdepartementale taskforce, onder voorzitterschap van BZK/KR, om lang bestaande vraagstukken aan te pakken. Op Saba hebben we alleen MKB bedrijfjes, met de nadruk op klein. Ze houden met moeite het hoofd boven water. Dat komt door de structureel hogere kosten van het zakendoen en het ontbreken van voorzieningen, in vergelijking tot Europees Nederland. Maar ook door de harde klappen vanwege de orkanen, corona en nu de mondiale prijsverhogende situatie. Het is tegen deze achtergrond dat we de voorgelegde wijzigingswet beoordelen.

Onderdelen in de wijzigingswet die de kosten van het zakendoen verder doen toenemen achten we nu niet opportuun, realistisch.

Gezamenlijke ministeries aan zet

SZW kan het niet alleen. Het wrange is dat in dit tijdsgewricht verschillende SZW verhogingen teniet worden gedaan door de mondiale situatie. Des te belangrijker dat alle departementen creatief meedenken en doen wat er mogelijk is (bijvoorbeeld het voorlopig doortrekken van de telecommunicatiesubsidie). Werken aan het armoedevraagstuk kan niet alleen door inzet van SZW, aanvullende acties van andere ministeries is van belang:

We verwachten, aanvullend op wat Den Haag momenteel doet voor de drie CN eilanden, creatieve maatregelen zodat het armoedevraagstuk niet groter wordt. We noemen er een paar:

- Differentieer in de belastingvrije som per eiland. De kosten verschillen per eiland, de SZW-uitkeringen verschillen per eiland, het is tijd dat ook de belastingvrije som differentieert (Fin).
- Zorg ervoor dat bij de belasting-herziening op Sint Maarten, ook nadrukkelijk aandacht is voor de dubbele belasting richting Saba; vanuit VS/EU naar Sint Maarten en daarbovenop van Sint Maarten naar Saba.
- Voer snel een WW in zodat mensen die tijdelijk werkeloos worden, niet terugvallen tot de ontoereikende onderstand (SZW).
- Voer een huurvoucher in zodat mensen met een kleine beurs een tegemoetkoming krijgen in de huurkosten (BZK/SZW). We hebben daar concrete voorstellen voor.

- Stel een maximum in voor energiestijging (Saba heeft over ongeveer 3 jaar voor 90% renewable energie). Pas de ACM regelgeving rond prijscalculatie aan zodat er ademruimte ontstaat bij de energiemaatschappijen (EZK).
- Finetunen SZW/OLS werkwijzen: Eilandbestuur en RCN moeten alles uit de kast halen om ervoor te zorgen dat diegenen die recht hebben op voorzieningen daadwerkelijk bereikt worden. Bijvoorbeeld: de burgerlijke stand/scholen/kinderdagverblijven/publieke gezondheid weten hoeveel kinderen er zijn in welke leeftijdsgroepen. We schaffen af dat mensen voorzieningen zoals schooluniformen en schoolbenodigdheden moeten aanvragen. Waar je recht op hebt, krijg je automatisch (SZW/OLS). Ook is het belangrijk om nog eens goed te kijken naar een aantal ontbrekende faciliteiten in CN die wel in EU NL zijn. Bijvoorbeeld vakantie-uitkering van bijstandgerechtigden.
- Waarom maken we niet met elkaar een integraal en inderdepartementaal 'Aanvalsplan bestrijding armoede CN'.

Keep it simple

We lezen dat bij veel van de wijzigingswet van SZW wetten CN 2023, werkgevers zaken moeten aanvragen of aanmelden bij SZW. Laten we de bureaucratie zo beperkt mogelijk houden. Bij de invoering van de maatregelen is een stevige communicatie-campagne van groot belang. Evenzo het continu blijven communiceren gedurende de komende jaren totdat deze zaken 'normaal' geworden zijn.

Dan nu een reactie per onderdeel van de wijzigingswet.

Algemeen

In het algemeen zijn we positief over de voorstellen ter verdere modernisering van het stelsel. Het is goed dat er maatregelen worden voorgesteld die positief uitpakken voor de werknemers. We ondersteunen dit. Tegelijkertijd wordt bij een aantal voorstellen de rekening (deels) bij de werkgevers neergelegd. Zoals eerder aangegeven is dit al een fragiele groep op Saba. Daarom reageren we bij een aantal voorstellen in de consultatie wat genuanceerder.

Verlofstelsel en vakantieverlof: calamiteitenverlof, kortdurend zorgverlof, geboorteverlof, vakantieaanspraak in uren, meldingsplicht werknemer

Het calamiteiten verlof. Dit komt ten koste van de werkgever maar omdat dit kortdurend is, steunen we het. Een groter probleem is echter (niet genoemd in de consultatie) het verlof als gevolg van medische uitzending. Dat staat wel in de Saba Package 2.0. We vragen u om hier zo snel mogelijk met flankerende maatregelen voor het bedrijfsleven te komen (verlofuitkering voor de begeleider).

Kortdurend zorgverlof voor noodzakelijke verzorging wegens ziekte van naaste familielid is kosten neutraal voor de werkgever en akkoord. Ook het geboorteverlof (vaderschapsverlof) is iets goeds, hoewel een deel van de kosten (namelijk diegenen die meer dan ongeveer 2x WML -\$ 14,15- per uur verdienen) door de werkgevers moet worden opgebracht.

Vakantieaanspraak in uren is iets technisch en is prima. Net zo voor de meldingsplicht werknemer, dat is vanzelfsprekend.

Kinderbijslag BES: dubbele kinderbijslag, kinderbijslag bij zieke of uitwonende kinderen

Voor beiden geldt dat we graag snelle invoering zien. Hierbij is het nog de vraag welke precieze vorm en inhoud beide maatregelen krijgen. We blijven hierbij graag betrokken voor definitieve besluitvorming.

AOV en AWW: Verhoging van de AOV leeftijd, duurtetoeslag

De verhoging zat er aan te komen en het is niet irreëel om meer in de pas met EU NL te lopen. We vragen hierbij wel speciale aandacht voor de zware beroepen, het zou god zijn om die van de verhoging te ontzien.

De duurdere eilanden (bovenwinden) krijgen nu nog een duurtetoeslag en het voorstel is om dit af te schaffen. Door differentiatie per eiland geldt dat de AOV per eiland verschilt. Onze gewenste situatie is dat de beleidsmatige verhoging van de AOV gelijk is aan het niveau van de AOV + duurtetoeslag (volledig geïncorporeerd en niet minder). De AOV groep is zeer kwetsbaar (ze rapport ombudsman) en ze moeten er op vooruitgaan, niet achteruit. De invoering van deze maatregel luistert zeer nauw.

Naam AWW BES wordt Algemene nabestaandenwet BES

Dit is een technische wijziging, geen probleem.

Arbeidsongeschikte werknemer: invoering 3 wachtdagen, no riskpolis, activeringsplichten zieke werknemer

Veel van de voorstellen zien we als extra werk voor de werkgever, en de invoering van 3 wachtdagen zien we als een versobering ten opzicht van de bestaande situatie. Er komt al veel op de werkgevers af. Ons voorstel is om deze wijzigingen nu niet in te voeren maar om die uit te stellen. Vanzelfsprekend is het wel van belang dat de werknemer, ziekte tijdig meldt bij de werkgever en dat de werkgever een inspanningsverplichting heeft bij re-integratie. Het zou mooi zijn als de werkgever hierbij gefaciliteerd kan worden.

Zwangere zelfstandige: introductie uitkering

Mooi en ondersteunen we van harte. Nu deze uitkering wordt geïntroduceerd zou het goed zijn om in de volle breedte te kijken naar maatregelen voor zelfstandigen.

Tot slot

We hopen dat u met deze inhoud verder kunt. In de week van 12 September is er een kleine delegatie van Saba in Den Haag en wellicht is er ruimte om nader van gedachten te wisselen. We kijken uit naar een voortzetting van onze vruchtbare samenwerking.

Met vriendelijke groet,

De Eilandsecretaris

De Gezaghebber



Ons nummer: